

ویژه‌نامه‌ی حاضر به معرفی، نقد و بررسی آثار پتر هانتکه (متولد، ۱۹۴۲)، نویسنده‌ی آلمانی زبان اتریشی و ساکن پاریس اختصاص دارد. در ویژه‌نامه‌های بخارا در نظر داریم که مهم‌ترین و تأثیرگذارترین نویسندگان ادبیات جهان را معرفی کنیم. از این رو تاکنون افزون بر معرفی چندین نویسنده تأثیرگذار در ادبیات جهان (رایبندرانات تاگور، اوسیب ماندلشتام، لویی فردینان سلین، اومبرتو اکو و...) سه ویژه‌نامه نیز برای نویسندگان آلمانی زبان منتشر کرده‌ایم: توماس مان و هرمان هسه به سرپرستی و ویراستاری دکتر سعید فیروزآبادی (در سمرقند) و گونتر گراس (در بخارا).

پتر هانتکه در آثار اولیه خود پیشگام ادبیاتی بود که در آن «زبان» را موضوعی مناسب برای تجربه و آزمودن اندیشه‌ها می‌دانستند، به عبارت دیگر «ادبیات با زبان شکل می‌گیرد و نه با اشیاء و موضوعاتی که با این زبان توصیف می‌شوند.» در آثار بعدی نقد قالب‌های ادبی مرسوم از گذشته در شعر، نثر، نمایشنامه‌نویسی و انتظارات خواننده از ادبیات موضوع اصلی آثار اوست (اهانت به تماشاچیان ۱۹۶۶).

در سیر بعدی پتر هانتکه در آثار خود با موضوع‌گیری‌های مستقیم و مرسوم در ادبیات مخالفت می‌کند و میانی نظری خود را در نقد زبان مطرح می‌سازد. در ادامه‌ی این راه خود بار دیگر به شیوه‌ی روایت سنتی باز می‌گردد (ناکامی ناخواسته ۱۹۷۲؛ چینی دردمند ۱۹۸۳؛ تکرار

۱۹۸۶). بسیاری او را در این راه پیرو «اشتيفتر» می‌دانند و او را با این نویسنده مقایسه می‌کنند، اما هانتکه خود مخالف این نظر است.

پتر هانتکه در مقاله‌ای با عنوان «سفری زمستانی به رودخانه‌های دانوب، زاوه، مروا و درینا یا عدالت برای صربستان» (۱۹۹۶) از صرب‌ها در جنگ بالکان حمایت می‌کند و نمایشنامه‌ای به نام «فیلم نامه‌ای برای جنگ» را (۱۹۹۹) می‌نویسد. به این ترتیب هانتکه تا امروز از مهم‌ترین و مطرح‌ترین نویسندگان ادبیات زبان آلمانی است.

گفتنی است که تاکنون چند اثری هم از پتر هانتکه به فارسی ترجمه شده است که می‌توان از «زن چپ دست»، «ترس دروازبان از ضربه پتالتی»، «کاسپار» و «محاکمه» نام برد. با این حال تا به امروز هیچ بررسی و تحقیق کاملی درباره‌ی پتر هانتکه به زبان فارسی به صورت مستقل منتشر نشده است.

در ویژه‌نامه‌ی حاضر کوشیده‌ایم با کمک مترجمان و استادان زبان و ادبیات آلمانی در ایران زندگی و آثار پتر هانتکه را از جنبه‌های گوناگون بررسی کنیم.

در این ویژه‌نامه موضوع‌های زیر مطرح می‌شود:

۱- زندگی و آثار پتر هانتکه.

۲- تاثیر اجتماعی هانتکه در آلمان و خارج از این کشور.

۳- گزیده‌ای از آثاری که تاکنون در ایران منتشر نشده است.

۴- پنج مصاحبه و گفت و گو با پتر هانتکه.

۵- نقد و تفسیرهایی بر آثار پتر هانتکه.

برای یکدست شدن عناوین نامها خاص و کتابهای هانتکه در متن اسامی برخی ترجمه‌ها دست بردیم و این فقط بخاطر یکدستی در کار بوده است.

سرانجام اینکه باید از دکتر سعید فیروزآبادی تشکر کنم که ویراستاری بسیاری از متن‌های این شماره را در عهده گرفت و همچون گذشته ما را یاری داد. و همچنین از حسن ملکی و علی اصغر حداد که با چاپ دو متن از ترجمه‌هایشان در این شماره موافقت کردند.

امیدواریم که با این ویژه‌نامه خوانندگان را با زندگی و آثار پتر هانتکه بیشتر آشنا کنیم و مترجمان فارسی زبان را تشویق کنیم که آثار دیگر این نویسنده‌ی مشهور را به فارسی ترجمه کنند.

در شماره‌ی امبر تو اکو مقاله «چهره هنرمند متخصص» ترجمه علی لاله جینی از سایت:

<http://WWW.jeno.pari.com/article> گرفته بودیم که ذکر مأخذ نشده بود.

PETER HANDKE, who was born in Griffen, Austria in 1942, studied law from 1961 to 1965 at Graz University. In 1966 his first novel, *Die Hornissen*, was published and his play, *Die Publikumsbeschimpfung (Offending the Audience)*, was staged in Frankfurt. His plays which have been performed in London include *Offending the Audience* (Oval House, 1971); *My Foot My Tutor* (Open Space, 1971); *Self-Accusation* (Almost Free, 1972); *Prophecy* (Almost Free, 1972); *Calling for Help* (Almost Free, 1972); *Kaspar* (Almost Free, 1973). His novel, *Die Angst des Tormanns beim Elfmeter* will be published in an English translation entitled *The Goalie's Anxiety at the Penalty Kick* in 1974. *The Ride Across Lake Constance* was first staged in Berlin in 1971.

A METHUEN MODERN PLAY

70p net in U.K. only